

Narodna Straža

BROJ 20.

ŠIBENIK, 14. SVIBNJA 1927.

GODINA VII.

Kršćanski socijalizam.

Smatram za potrebito, da u današnjoj dobi krivih ili nikakvih pojmove napišem i potvrdim nekoliko fakata, koji iz strukture kršćanskog socijalističnog sistema proizlaze. O njemu postoji djejstvo kod nas, a u vanjskom svijetu neobična jaka literatura, i bilo bi skoro nekorisno rekapituirati stare pjesme, kad ne bi kod nas vladala gledre Krekova socijalizma toliko zbrka. Kod nas postaje sve „socijalno“ — kapitalist i bankokrat može biti „socijalni radnik“, zagriženi nacionalist može biti propagator kozmopolitskog kršćanskog socijalističkog vjerovanja itd., itd.

Socijalizam je sistem, po kojemu želimo uređiti socijalne odrasle drustva tako, da bi iz njih proizašla najveća pravednost. Kršćanski socijalizam ima još tu prednost, da socijalistički pokret podupire temeljni silni jakim, dubokim za sve vrlo strasnim kršćanskim vjerskim argumentima, koji sistemu daju veću solidnost, a pokretnu najvišu sankciju i odlučnu vrijednost. To je bit kršćanskoga socijalizma i iz nje izvire sve ostalo: stav prema dnevnim pitanjima, stav prema sastavu današnjeg društva, takuha itd. Sve, što je sumnjičivo, što se protivi temelju socijalističkoga zamisla društvenog greda, nije kršćanski socijalizam! Jer on je kozmopolitski pokret, jer on traži jedanokost i bratstvo, jer on želi argumentima, koji se temelje na vjeri, izmjeniti današnji društveni red učka i janjeva u red pravednosti i vladu radnoga naroda.

Krivo informirana ili uopće ne-informirana lica tvrde i potvravaju kao veliki razliku kršćanskoga i materijalističkoga socijalizma, dotično komunizma, razrednu, klasnu borbu, na kojima da se potonji temelje. Te razlike faktički nemaju. Tko pozna blistvo razreda, zna, da su oni niki u razvoju ekonomskoga stanja kroz desete vijekova. Prirodno je, da sluga i gospodar nemaju iste interese. Nešto će reći: Pa gospodar daje singli platu, osiguraje ga za slučaj bolesti i starosti. No to je još uvijek odnos gospodara i sluge, jer između njih postoji onaj dobitak na radnikovome radu, koji gospodar drži, jer inače ne bi više bio gospodar, nego upravitelj socijaliziranoga poduzeća, uz radnika i sam radnik. Današnji društveni red dokazuje, da u njemu nije moguće riješiti taj spor gospodara i radnika radi njegovoga duha. Prirodno je dakle, da postoji izrabljivač i izrabljivani; prirodno je, da ne mogu obije sjediti skupa u istom ekonomsko-socijalno-političkom taboru; savsim prirodno je dakle, da između njih ne može biti nikakva, pa ni kršćanskoga solidarizma. Solidarizam je moguć samo između staleži i ljudi, koji su socijalno korisni. I dok ne budu odalećeni svi oni staleži i pojedinci, koji su socijalno nekorisni, klasna borba je prirodna i kršćanski socijalizam je ne odbacuje i ne može odbaciti, jer na njih temelji njegovo preporodno djelovanje.

Rečeno je još, da je kršćanski socijalizam kozmopolitski. Dakle svečovječanski, svebratski. To kozmopolitsvo ide nužno tako daleko, da kršćanski socijalizam oštro pobija sve one razlike između ljudi i ljudskih zajednica, koje mogu da dovedu do sukoba između njih. Nacionalizam, koji hoće da jedan narod bude „viši“ od drugoga (i da dukao im a onda i više pravil), koji uspalaže historijska tradicionalna neprijateljska čuvstva i koji uopće nijeći, da dode do jedinstvene fronte proletarijata — taj nacionalizam je oštro pobijan od kršćanskoga soci-

jizma. Ne može narodnost da bude mjerilo u sporovima, nego prava, koja je apolutna.

Potrebним mi se činilo rekapituirati na osobiti način ta dva principa, koji slijede iz ideje kršćanskoga socijalizma. Tko ima uši, neka čuje! Ne može u njima biti kompromisa ili biti išta mijenjano. Po njima mora da se ravna kulturna, gospodarska i politička organizacija. Po njima neka se ravna i karitativna organizacija, jer će inače biti organom milosti i milostinje, a ne zajednicom ljubavi. A danas nam, čini mi se, puno i pano treba zajednice pravde i ljubavi.

Božo Dulibić

Konferencija Male Antante.

13. i 14. t. mj. drži se konferencija Male Antante u Joachimovu (u Čehoslovačkoj). Uz ministra vanjskih poslova dra Marinovića u našoj delegaciji su još: njegov pomoćnik Sveti Pavlović, načelnik novinskog ureda min. vanj. poslova dr Erhartić i licni tajnik min. vanj. poslova dr Pavelić. S rumunjskim ministrom vanjskih poslova Mihailom doći će na konferenciju naš poslanik u Bukureštu Colak-Antić, a delegaciji će se pridružiti i naš poslanik u Pragu Branko Lazarević.

Na programu su ove konference osim općeg evropskog položaja jedini dogadaji, sto su se dogodili nakon zadnjega sastanka Male Antante na Bledu. U prvom redu uzeće se u pretres problemi, koji neposredno interesiraju sve tri države. Tu dolaze u obzir osobito nastojanja oko nove grupacije velesila, odnosno Italije prema Maloj Antanti i Male Antante prema Madarskoj, odnos susjeda Male Antante prema svakoj državi Male Antante posebno (Čehoslovačka i Poljska, Rumunjska i sovjetska Rusija, talijansko-albanski pakt), ekonomsko stanje i položaj u Srednjoj Evropi obzirom na trgovinski ugovor između država naslednica Austro-Ugarske, držanje u pitanju antikomunističke akcije,

koju pokreće Engleska i Francuska, balkanska situacija i države Male Antante, Poljska i Njemačka, Poljska i Mađarska, Njemačka i Mađarska Antanta u pogledu privredne politike u vezi sa budućim trgovinskim ugovorima, pitanje o razoružanju obzirom na prijedloge, koje je komisija za pripreme na svjetskoj konferenciji za razoružanje donijela, te manjinsko pitanje, koje se sve jače pokreće.

U našim diplomatskim krugovima ovoj konferenciji Male Antante prispuju veliku važnost. Misli se, da će obzirom na zadnje promjene u srednjo-evropskom položaju imati posebno značenje. U savezu s tim se spominje u prvom redu sklapanje talijansko-mađarskoga paktu i manifestacije, koje su se tom prigodom upriličile u Rimu i Budimpešti.

Dok sva francuska štampa ovom prigodom naglašuje čvrstoću i solidarnost država Male Antante te prikazuje opasnost talijanske politike, dotle talijanska štampa već unaprijed izrugiva zaključke u Joachimovu, a londonski "Times" ponovo gura glavu u pjesak te braneći talijansku politiku tvrdi, da politika Italije nikoga ne ugrožava, i želi, da sjednice u Joachimovu budu javne.

Slov. Pučka Stranka i politički položaj.

U prošlu nedjelju održana je sjednica užega i širega glavnog odbora Slovenske Pučke Stranke. Predsjednik dr Anton Korošec izvjestio je o političkom položaju. Nakon njegova izvještaja i nakon rasprave, koja se o njemu povela, donesen je ovaj komunik:

„U nedjelju 8. o. mj. vršila se u Ljubljani sjednica vodatva SPS. Na dnevnom redu bila je rasprava o političkome položaju i o unutarnjoj organizaciji stranke. O unutrašnjoj i vanjskoj političkoj situaciji dao je iscriv izvještaj šef stranke dr Korošec. Na toje slijedila opširna rasprava, pa se konstatiralo: SPS ustavljuje, da su iz ove vlade namjerno isključeni predstavnici hrvatskoga i slovenskoga naroda. Tokom sadašnjeg unutarnjeg, a naročito vanjskoga položaja ne može biti to korisno po državi. Isključenje predstavnika slovenskoga naroda dogodilo

se bez razloga, koji bi se osinjavali na dobro države, i bez ikog razloga parlamentarnoga života uopće, a može se protumačiti jedino jednostranim plemenskim i uopće stranačkim razlozima. Gledje vanjske politike osuđuje SPS izazivanja Italije, koja su uništila dosadanje susjedne odnosa i ujedno unijela u međunarodne odnose uznemirenost. SPS odobrava trud naših vlasti, da se riješi ovaj spor mirnim putem i u sporazu sa prijateljskim vlastima. Tu izjavljujemo, da smo kau i u svakom trenutku tako i sada solidarni s našim državnim interesima. Iza toga su se raspravljala unutarnja organizacijska pitanja. Jugoslavenskom klubu i njegovom šefu izražena je zahvala i poželje.“

Kako se vidi, komunik je sačuvan u dosta pomirljivom tonu, ali odlučno naglašuje dvoje. Prvo,

da su Slovenci isključeni iz vlasti namjerice samo iz razloga plemenske hegemonije Srba i stranačke korupcije. Protiv denunciranja i intrigana proglašeno je drugo, da je stranka u pitanjima izvanje politike solidarna s državnim interesima.

Dopisnik beogradске „Politike“ razgovarao je nakon sastanka s drom Korošcem, koji je izjavio ovo o izborima:

„Na današnjem sastanku dao sam izvještaj o političkom položaju. Prema mojim informacijama ova vlast je izborna. Svaka politička stranka očekuje od izborne vlade, da će čuvati slobodu izbora. Uveravaju nas, da će ovi izbori biti slobodni i nova Skupština da će biti zaista izraz narodne volje. Ako je tako, onda naša opozicija, nastala protiv naše volje isključenjem iz ove izborne vlade, ostaje potpuno lojalna. Po mnom mišljenju odredit će se takvi rokovi, da će morati 20. oktobra novu Skupštinu. Zbog toga moglo bi doći do raspisa izbora najkasnije do 20. juna.“

O isključenju SPS iz vlasti i o vanjskoj politici kazao je dr Korošec:

„Naša stranka nije bila pozvana, da sarađuje u novoj kombinaciji. Razlog nam nijeobjasnili, ali sigurno znamo, da niješta tačne klevete, koje su sada raširene, kao da smo zbog toga isključeni, jer to traže vanjsko-politički rezlozi. Dodajem, koliko sam ja obaviješten, nijesmo ušli u vlast zato, jer to nije potrebno, jer je sloboda izbora u Sloveniji osigurana.“

Treba naglasiti i pohvaliti, da mi stojimo, i ako smo u opoziciji protiv naše volje, sasvim iza naše zvanične vanjske politike, jer smo uvjereni, da se ona vodi u duhu mira i susjedskoga prijateljstva. U tako teškim prilikama treba cito narod da stoji za našom zvaničnom vanjskom politikom.

Slovenski liberalci i framasuni sviju dijaku, okučeni isključenjem Slovenske Pučke Stranke iz vlasti, zaključili su stvoriti slovensku naprednu frontu protiv SPS. U tom bloku bila bi zastupana socialno-demokratska stranka Antonom Kristanom na čelu, zatim Kmetijska stranka na čelu s Puceljem, koji bi se odijelio od Radića, i demokratska stranka na čelu sa Žerjavom, kojomu bi se pridružio i dr Kukovec, koji je uskočio u Radićevce nastojeći tako doći na političku površinu.

O naprednjačkom bloku izjavio je dr Anton Korošec u prošlu nedjelju nakon sastanka glavnog odbora SPS ovo:

„Cijem, da se trude neki pravci slovenskih stranaka, da naprave front protiv SPS. Uvjeren sam, da se u zaludno trude, jer većina stranaka ne će u taj front pošto je SPS nastojala, da sa većinom stranaka održi dobre odnose i da podupire njihove zahtjeve smatrajući se predstavnicom slovenskoga naroda, koja se mora kao takva obazirati na sve slojeve. Iznenadilo nas je, da ona stranka, kojoj nijesmo osobito nagnjeni, traži stvaranje fronta

protiv nas raznim klevetama, koje su neopravdane i u političkoj borbi nedopuštene. Tako se šire glasovi, da je najviši faktor države izjavio osnivačima toga fronta, da SPS nije državotvorna i da je u vankoj politici nesigurna. Takve klevete odbijamo s indignacijom. Stvaranje naprednoga fronta faktično je potez samostalne stranke, da bi mogli skupiti što više glasova, jer da bi došlo do toga fronta, nema izgleda, zato i ne polaže najveću važnost na to. Naš dosadašnji rad pribavio nam je u svim strankama mnogobrojne simpatizere."

Ovaj komanicaj SPS kao i izjave dra Korošca učinili su u svim političkim krugovima dubok i mučan utisak. U redovima radikalne stranke pridaje se ovoj izjavi velika politička važnost. Svi potvravaju lojalnost dra Korošca prema općim državnim interesima te se osuđuju intriganti i denuncijanti, koji su prikazali Slovensku Pučku Stranku kao protivudržavnu.

Izbori.

U ovim političkim krugovima, napose u onima vladine većine, ističe se, da će novi skupštinski izbori obaviti u rujnu. Skupština bi se onda raspustila i raspisali novi izbori u lipnju.

Uredba o gradnji željeznica.

13. t. m. na sjednici finansijskog odbora primljena je uredba ministra saobraćaja gener. Milosavljevića, u kojoj su predviđene četiri jadranke pruge, i to: 1. Beograd-Tuzla-Sarajevo-Mostar-Split. 2. Spoj Jažne Srbije sa Jadranom. 3. Sarajevo-Kotor preko Višeg grada. 4. Bihać-Knjaževac dopuna Ličke pruge.

Naš spor s Italijom.

Iako naši odnosi s Italijom nijesu više osobito zaoštreni, ipak još nisu započeli već nekoliko puta najavljene direktni pregovori. Kako izgleda, ovih će dana započeti ti pregovori. Na kojem će se temelju voditi ovi pregovori, ne može se zasad ništa sigurna reći, ali svakako nema nade, da će se albansko pitanje urediti prema našim željama, dok ćemo mi vjerojatno morati ratificirati neilunske konvencije. Zalošno je, da je ovih dana bivši ministar vanjskih poslova dr. Ničić, koji je već pred malo vremena bio teško kompromitirao našu državu izjavom, da je naša vlada podupirala akciju Ahmedbegovića Zogu na obaranju Fan Nolićevog režima, ponovno počinio sličan ispad, istaknuvši u jednom francuskom listu, da Jugoslavija ima povjerenje u Mussolinijevu pravednost i miroljubivost. Ovakvi ispadi, koji su, kako izgleda, postali već kod nas stalnom pojmom, najbolje obilježuju neozbiljnost i lakounost, kojom je do sad bila vodena naša vanjska politika, te mnogo mogu naškoditi u gledu naše države u vanjskom svjetu.

Još o ribnjaku u Morinjama.

Dana 7. t. m. bili su predstavnici općine Šibenik, te deputacija seljana Krapnja i Jadrovca kod Direkcije pomorskoga saobraćaja u Splitu, da se zale, što je zadruži "Ribar" bila izdana koncesija za

iskorišćavanje uvala Morinje. Deputacija je prikazala direktoru gosp. B. Stipanoviću sve okolnosti, koje dokazuju, kako je uvala Morinje direktna i indirektna prehrana pučanstva šibenskog okružja, kao što i da Krapnjanima i Jadrovčanima uvala Morinje služi za prevoz i prenos sa ladama i tako imaju direktnu vezu sa vlastitim zemljama okolo iste uvala.

Ovim su motivisali, zašto se uvala Morinje ne smije oduzeti mještanima, dok su s drugih strane rasumali, kako zadružna "Ribar" nije imala namjera, da gradi ribnjak, nego prostu zamku, poput vrše za hvatanje ribe. Ovakva hvalatalačka naprava bi bila jako korisna zadružni "Ribar", ali na veliku štetu ribarstva, jer bi se djelovanjem te ogromne vrše opustošilo more, cijele šibenske okolice.

Zalošno je, što došlo do izdaja ove koncesije, koja je donosi tolake štete, pak bi trebalo da se ispta, kako i zašto je došlo do ove administrativne pogreške.

Preporučiti je još raznim institucijama i korporacijama (Trg. Komori, "Jadranskoj Strazi" itd.), da ne izdavaju više općenitih pišmenih preporuka, koje mogu, po primjeru ovoga slučaja, dovesti do teških i neugodnih posljedica.

Rušenje kuće slavnoga Dinka Zavorovića.

Ovih dana gleda građanin i stranac, kako se nemilosrdno uništava časna starina, kuća Dinka Zavorovića Šibenčanina. Tko želi znati potanko, tko je Dinko, neka uzme u ruke knjigu Iv. Kukuljevića "Glasoviti Hrvati". Već radi njega istoga bila je naša građanska dužnost, da čuvamo njegovu kuću. No i bez toga zgrada su morali čuvati gradski oci. Ona je lijepa palača u slogu kasne renesanse. Takve su palače kod nas od osobitoga značenja obzirom na rijetkost sačuvanih zgrada iz te dobe i njezin slog (stil). Njihova ljepota nije u kičenom isticanju dekorativnih detalja i presa, već u zgodnom i ritmičkom poređaju prozora i u dimenzijama podova. K tome valja istaknuti, da se palača Zavorovića nalazi blizu crkve sv. Duha, koja ima lijepo karakteristično renesansko pročelje, pa zajedno s malim trgom stvara u nama ugordan historički štimung.

Za rušenje pročelja nije navrime znao ni gradski povjerenik za starine ni gradsko uredno povjerenstvo. Koncesija je i bez toga bila izdana, pa je bio savisan dolazak predstavnika Konservatorskog Ureda u Splitu dra Ljube Karamana i sva kasnija natezanja. Čujemo, da je općina nudila i 12 000 Din vlasniku za odstotku, eda pročelje (bar gornji dio) ostane netaknuto.

Dakle nemamo što drugo nego konstatirati jednu, recimo, nezgrapnost rušenja spomenika. Jedino se nadamo, da će novi vlasnik bar toliko biti uvđavan, te ostaviti grub slavne obitelji Zavorovića i natpis, koji glasi:

NICOLOTA ZAVOREO
EX STAPHILEORVM FAMILIA
AC PETRVS FILIVS
DOMINICO NIPOTI
MDLXVIII.

Skicu pročelja prije porušenja izradio je slikar g. Lučić, komu neka je i ovdje hvala.

D. K. S.

Ženska stranka.

Odbor Beogradunci, većinom lijećnica, izdao je proglašenje za osnutak ženske stranke, koja će se boriti za žensko pravo glasa. One vele:

"Osnivamo Žensku Stranku, jer smatramo da je za našu zemlju korisno, da žene budu iz ranije navedene na rad u političkoj organizaciji, sličnoj onim organizacijama, u koje će žene, pošto stečku biračka prava, moći da uđu kao punopravni i punovažni članovi — birači. Dotle njihovo rasutanje po postojecim partijama, ako nije u cilju organizovane feminističke propagande, može samo da škodi zadacima feminizma, jer rastura snage i ne odgovara zajedničkom unapred postavljenom cilju".

Ženski Pokret u Beogradu izdao je saopštenje, kojim se ograjuje od ženske stranke i izjavljuje svečano, da nema sa ženskom strankom ništa zajedničkoga.

Iz Hrv. Pučke Stranke

Pozivaju svim organizacijama i pouzdanicima. Kada će biti izbori, to se još danas ne zna, ali se zna, da oni stoje pred vratima. Sada već moramo sve tako uđestiti, da nas ne nadnem nepriravne. Vode naših organizacija molimo, da nam što prije javi sve čuvare kutija u svojim biračkim mestima tako, da nemamo brige kasnije. Isto tako trebali bi naši vode načiniti točan popis naših pristaša, da znademo, na koga ćemo se obratiti. Radi održavanja političkih tečajeva i sastanaka treba se što prije obratiti tajanstvu, da se odredi vrijeme tih sastanaka.

Kotarski sastanak u Šibeniku. Na Saboru 28. t. m. održat će se u Šibeniku kotarski sastanak Hrv. Pučke Stranke s ovim dnevnim redom: 1. Izbor predsjedatelja, dvojice potpredsjedatelja, zapisnicara. 2. Izvješće o političkom položaju i o stranci sa strane izaslanika vodstva stranke. 3. Kratko izvješće pojedinim delegata za pojedinu organizaciju (ili selo). 4. Izbor kotarske uprave stranke (predsjednika, potpredsjednika, tajnika, blagajnika i po jednoga delegata) i njegova zamjenika za svaku organizaciju (ili selo). 5. Organizacija stranke, agitacija, politički tečajevi, čuvari žare za svako birašu u kotaru, izborni fond. 6. Ekonomsko-prosvjetna pitanja. 7. Eventualia. — Sastanak će početi tačno u 9 sati, a svršiti prije 12 sati.

Tecat u Splitu Od 30. V. - 3. VI. t. g. održat će se u Splitu vrlo važni politički tečaj Hrv. Pučke Stranke, na kojem će privaci stranke iz Zagreba i Dalmacije održati ova predavanje: Što je politika; Nauka o državi; Ustav SHS; Socijalna politika; Gospodarska politika; Zadružarstvo; Stampa i politika; Kulturna politika; Kršćanska stranka u svijetu; Svjetska politika; Politika Hrvata u prošlosti; Stranke u Jugoslaviji; Kako se govoriti na sastancima; Program Hrv. Pučke Stranke; Taktika Hrv. Pučke Stranke.

Napredak HPS u Bosni i Hercegovini. "Obzor" od ponedjeljka donosi iz Bosne: „Još se ne može, doduše, govoriti o nekom novom grupiranju bosanskih Hrvata, iako se ono već navješta. Porast pučkiških kućica u Hercegovini, sa općenitim opadanjem glasova HSS, je činjeno, o kojoj treba bezuvjetno voditi računa. Pučkiši, kojima su se na čelo postavili bosanski fratri, našavši se na istoj liniji sa svjetovnim klerom i mnogobrojnim protivnicima politike HSS u Bosni, razvili su dosta veliku aktivnost, ukazujući prstom na neuspjehe politike HSS kod nas. Ti su neuspjesi vidni za svakoga, pošto HSS — za cijelo vrijeme, dok je bila na vlast — nije mogla da ispunji ni jedne jedine hrvatske želje. Šta više, ako je koji pojedinač, pa čak i čitava deputacija, dolazila u Beograd da intervjuira kod kojeg hrvatskoga ministra, nalazila je ne samo na zatvorenu vrata, nego čak i na još gore. To su oni, koji su bili u Beograd, i oni, kojima su ovi pricali svoje doživljaje, uspoređivali sa prijemom, na koji su bili drugih drugih stranaka nalazili kod svojih poslanika i ministara.“

NAŠI DOPISI.

MURTER, 2. svibnja 1927.

Uspjela zabava Orlova i Orlica 18. travnja t. g. naš Hrv. Kat. Oroš i Hrv. Kat. Orlica priređile vrlo uspjelu akademiju u proslavu sv. braće Cirila i Metoda. Vrlo zgodno i praktično predavanje o sv. braći održao je predsjednik mjesnog Župskog Vijeća Kat. Nar. Saveza brat Josip Turčinov. Slijedeći su vježbe za 1927. muškog naraštaja i članstva, pak simboličke vježbe Orlica — članica, naraštaja i pomlatka. Prisutnima su se osobito svjedoci simboličke vježbe „Zetelice“, „Po jezeru“ i „Domovini“, koje su Orlice izveli s osobito elegantnim i pravim razumjevajnjem. Orlice su još nastupili sa krasnom religioznom dramom u 5 čina „Mučenice Kristova, oprosti mi!“ — kojem su nam okrijeplile dušu i odusevile za vjerske ideje. Sve su uloge bile dobro izvedene. Iza ove ozbiljne predstave publiku, koja je napuljivo Gospinu kuću, ugodno je iznenadili i potakla na buran smijeh zgodna Žalolgra „Vražji makaroni“, koju su na opće zadovoljstvo izveli naše Orlice. Zabavu je prisustvovao također tajnik Krešimirovog Orlovske Okružja i duhovnik Orličkog Okružja u Šibeniku vič. don Ante Radić, koji je pri kraju zabave srušio pozdravljen uz pozorno slinjanje sve prisutne braće i sestare te prijatelja orlovske misli održao vrlo lijep i odusevujen govor o orlovskom i orličkom pokretu među Hrvatima te o snazi orličkih organizacija.

Revizija orlovske i orličke društva. Sutradan 19. IV. t. g. delegat Orlovske i Orličke Okružje u Šibeniku vič. don Ante Radić obavio je službenu reviziju mjesnog orlovske i orličke društva, pregleđao sve drustvene knjige, rad objava društava i njihovih odbora, daobjava, upute upute za daljnji rad. Prije same revizije održan je prigodni svečani sastanak svih Orlova i Orlica u Orlani, na kojem je iz pozdrava predsjedniku orličkog društva br. Šimatu vič. don Ante Radić održao dvostrano predavanje: „Orao i Orlica u kući, u društvu i u javnom životu“, koje su svi prisutni najpozornije saslušali.

Orao.

Preko, 11. svibnja 1927.

Obilna kiša. Jučer nam je pala u srednji čas obilna kiša. Već je sve u zemlji bilo počelo propadati, tako da su ljudi suznim očima gledali neuspjeh svojih truda. S ovom kišom svi se razvedriši i već gledaju s veseljem, gdje se priroda diže.

Gradnjom nove crkve opet se prestalo. Sakupljeni novac i kamien se potrošio, pa se sada čeka, dok naš seljak iz grla dnevno otine toliko, da se nastavi gradnja. Naš se bijedan seljak žrtvuje za tu svetu sivar, koliko može. Vrši besplatno nadinice, skuplja mjesecni obol i daje odboru za gradnju crkve.

Zastava na crkvu. Čujemo, da se sa izvjesne strane zapovijeda vič. župniku, da ne smije vijati na crkvi samo papinsku zastavu, već da uz nju mora vijati i državnu. Mi nijesmo zvani, da to pitanje rješavamo, jer je to stvar presv. biskupa. Samo bismo željeli znati, zašto ta naredba bude sada. Ima tome već više desetaka godina, da na crkvi vije samo papinska zastava. Možda neki misle, da će se tom naredbom pojačati domovinska i državljanska svijest ovoga naroda. Ako to misle, onda to je suvišno, jer je ovaj narod vjerni i vjeku dugo prozet. A svatko, koji je katolički pravu orientiran, toplo ljubi i svoju domovinu, jer mu je to dužnost po Bogu i vjeri. Džimo dakle vjeru, pa smo tim dugli i domovinsku ljubav.

Izvoz povrća. Iz Preka se i okolice izvezlo na Šušak i u druge gradove na hiljadu kvintala povrća. Samo naša zastava je bescjenjena. Zakupnici zakupljaju, kako hoće, a težak mora da daje, da tako rečemo, za ništa znoj svoga čela. Treba to malo bolje organizovati. Ne bi li se dala osnovati kakva zadruga u tu svrhu?

KNJIŽEVNOST.

Dr. Ivan Merz: Katolička Akcija, s predgovorom dr. Jerolima Mileticem, bliskupu šibenskoga Kraljevica Novi Život, svezak 4.; Cijena 6 dinara, uvezana u platno 10 dinara; Naručuje se kod Knjižnice, Novi Život, Zagreb, Pejačevićev trg 15.) Kako

je Katol. Akcija postala jednim između najsvremenijih sredstava, kojima Crkva uspostavila Kristovo Kraljevstvo u ljudskome društvu, to je ova knjiga došla u zgodan čas. Ona na jednostavan način, držeći se direktive sv. Stolice, tumadi samu narav Katol. Akcije, govori o njezinom cilju i govoru o sredstvima, kojima se ona služi. Ovu knjigu napose preporučamo svećenstvu i članovima katol. organizacija, jer je to prvo sustavno djelo na hrvatskom jeziku, koje govori o općim obilježjima Katol. Akcije, kakva je ona posvuda u svijetu i kod nas.

Katolička Akcija i Katolički Pokret (Dokument). (Knjižnica Novi Život,vezak 5; Cijena 7 dinara, uvezana u platio 11 dinara. Naručuje se kod Knjižnice „Novi Život“, Zagreb, Pejačevićev trg 15.) Iz poglavljiva ove knjige jasno se razabire njezina velika važnost: I. Općeniti cilj Kat. Akcije; II. Naročiti ciljevi Kat. Akcije; III. Definicija Kat. Akcije (6 podnaslova); IV. Uvjeti uspešnog rada u Kat. Akciji (6 podnaslova); VI. Biskup Ordinarij vodi K. A. i svojoj biskupiji; VII. Svećenik je u K. A. (u pravilu); Zamjenik biskupov; dušobržnik; Funkcija duhovnika K. A.; VIII. Organizacija K. A. (5 podnaslova); IX. Kat. Akcija i vjerska društva (4 podnaslova); X. Kat. socijalno-ekonomска akcija (7 podnaslova); XI. Katoličko stranačko-političko djelovanje (5 podnaslova); XII. Stoga svih katolika (2 podnaslova); XIII. Katolički pisci i katolička stranka (7 podnaslova); XIV. K. A. i Katolički pokret (5 podnaslova); XV. Proučavanje papinskih enciklika. — U ovoj su knjizi, kako se vidi, sustavno poredani isključivo dokumenti Svetе Stolice i Biskupa. Iz ovih su dokumenata dobiva posve jasna slika o važnosti Katol. Akcije, i to ne samo Katoličke Akcije, već cijelog katoličkog pokreta, kojemu daje Crkva načela i koji stoji pod vodstvom Crkve. U izvucima su štoviše citirane i smjerovice biskupa Mahnića, u kojih se posve jasno razabire, da je početnik hrv. kat. pokreta bio tek trublja Rima i da si je on zamislio takav katol. pokret, koji će u svim svojim granama i ogranicima raditi isključivo prema direktivama Svetе Stolice, koja je do u tuncu tom cijelom katol. pokretu zasigurna smjernice. — Pomno proučavajući ove dokumente ukazat će se možda potreba, da se tu i tamo ponešta korigira ili usavrši; ukazat će se potreba, da se nadoveže na prekinute tradicije i ponovo počnu pomjene proučavati smjernice Svetе Stolice. Bilo bi potrebno, da se nastavi u tom smjeru objedovanjivanjem dokumenta Svet. Stolice.

Cijena je obim knjigama zajedno 12 Din.

IZ GRADA I OKOLICE.

GRADNJA NOVOGA SJEMENIŠTA.

11. t. mj. uvečer presvj. biskup skupio je oko sebe gradsko svećenstvo sa zastupnicima svećenstva iz okolice, da se s njima posavjetuje i dogovori glede novoga sjemeništa.

Presvjetili je najprije pozdravio svoje svećenstvo, pak izrazio radost, što će brzo moći da počne graditi novo sjemenište, što mu je bio cilj od prvoga dana, kad je zasio na Šibensku stolicu. Reče, da nema fondova, nego se uzda u Božju Provinost, mu koja je omogućila, da eto već 4 godine uzdrži sjemenište, kupi gradilište i sada može da započne gradnjom. Uzda se u darežljivost svećenstva i vjernika, koji su se i dosad odazvali njegovom pozivu, te je baš onoga dana, reče primio za sjemenište „udovički darak“ od jednog svećenika u iznosu od 3000 dinara. Načrt je gotov, te, neton se riješe potrebitie formalnosti i pripravi najnužnije, postavit će se temeljni kamen.

Zatim je Mgr Tabulov Truta, ravnatelj sjemeništa, izložio prisutnima načrt sjemeništa. Sjemenište će biti pravi moderni zavod, da odgovara potrebama mladeži i svrsi. Imat će prostranu crkvu, pristupačnu i vjernicima, mjesto crkvice sv. Martina, lijepu dvoranu, dvorište i t. d.

Inžinir gosp. Mamatzis istaknuo je neke tačke, glede kojih se trebalo odlučiti što se tiče vrsti materijala. Sporazumno se riješilo, da će

se učiniti onako, kako je najvhodnije i najsolidnije.

Prisutni se razidoče u najboljem raspoloženju, harni presvj. biskupu na saopćenju, zadovoljni, što su i sami mogli međusobnim razgovorom doprinijeti rješenju ovoga pitanja, i veseli, što će Šibenik dobiti znamenit i velik zavod, koji će biti i svjetski vanjski na ures gradu.

Dao Bog, da vidimo što prije izgrađen ovaj rasadnik uzdanice Crkve i domovine!

Novi željeznički red. Prema novom željezničkom voznom redu, koji stupa na snagu 15. t. mj., polazit će iz Šibenika vlakovi ovako: voz koji polazi u 3.10 sati ima priključak na mješoviti i brzi voz za Split i na mješoviti za Knin; u 7.37 sati polazi vlak i ima priključak na brzi voz za Zagreb; u 12.51 polazi osobni voz za Split i Zagreb; u 17.01 polazi mješoviti voz za Zagreb i Split, a u 21.51 polazi brzi voz za Zagreb. — Vlakovi dolaze: u 6.55 mješoviti iz Splita i Zagreba; u 10.04 priključni voz na brzi iz Splita; u 15.27 osobni voz iz Splita i Zagreba; u 20.59 priključni voz na mješoviti iz Knina i Splita, te na brzi iz Zagreba; u 23.57 priključni voz na brzi iz Splita.

Materinski dan. Mjesna ženska društva Nar. Ženska Zadružna, Hrv. kat. presvj. društvo „Zora“, Ženski Pokret, te Odbor i Pomladak Crvenog Krsta izdali su zajednički lijep proglaš prigodom proslave „Materinskog dana“. Proslava će se održati u nedjelju 15. t. mj. U tu je svrhu održan na sreskom poglavarsku dogovor. Prema programu vojna će muzika toga dana prirediti prije podne promenadni koncerat, a prôdayat će se evijeće, značke i dr. Popodne će u hotelu „Krka“ biti zabava s lijepim programom. Davat će se dvije omanje slike, deklamacija, solo pjevanje i sviranje, a zabava će biti otvorena prigodnim predavanjem. Ulaznica je samih 5 dinara. I najmanji obol otrat će mnogo suzu siromašnih majki.

Operetno dramatsko veče. Prošle srijede 11. t. m. mjesna Učiteljska Škola priredila je u Gradskom Kazalištu uspijelo operetno-dramatsko veče. U prvoj tačci prikazan je Kočiev „Jazavac pred sudom“, fina satira za doba austrijske okupacije Bosne. Đaci su dobro izveli svoje uloge. Osobito se istaknuto maturant N. Živković kao glavno lice u ulozi bosanskoga seljaka. Druga tačka bila je opereta u dva čina „Beg od Maroka“ od V. Hollaendera. Izvedena je upravo umjetnički. Koliko orkestar, toliko dječki pjevački zbor bili su na visini. Glazba slatka i lijepa. Istaknuti je učenicu Zorku Adum, koja je pobrala jednodušni aplauz svojim dramatskim nastupom i vrlo lijepim glasom. Treba također posebno poхvaliti i dječku Antu Miškova sa njevim ugodnim tenorom u ulozi vrljara Tade. Kazalište je bilo dupkom puno, a uspjela izvedba počela je u gradu s velikim oduvjetenjem. Repriza se daje večeras tačno u 8 1/2 sati. Za ovakav lijep uspjeh treba priznanjem i povoljnim honorirati u prvom redu učitelja pjevanja kod Učit. Škole Maestra g. Karamana, a zatim g. direktora te cijelo učiteljsko osoblje i dašto ovoga zavoda, koji su nam one većer pružili lijepi umjetnički užitak.

Metereološki izvještaj. Lučka kapetanija započela je 1. t. mj. s

dnevnim izdavanjem izvještaja o stanju vremena u državi. Izvještaji su izvješeni na vratima ureda lučkih peljara.

Pregled invalida Općina je oglasila, da će se prema raspisu vojnog okruga u Kninu pregled invalida vršiti samo svakoga 20. u mjesecu, osim nedjeljom i praznikom, u kojem slučaju pregled se vrši idućega dana. Pregled je ograničen samo na jedan dan, jer je pregled od specijalnih komisija završen.

Porota. Porotno zasjedanje u području okržnoga suda u Šibeniku započelo je 9. t. mj. Zakazane su bile samo dvije rasprave. Prva se vodila protiv Mržić Todore žene Petrove iz Prilepa. Ona je nemogavši izdržati muževljivo strogost i zlostavljanje odbjegla od njega u Otišić kod Vrlike. Tu je ona poslije par mjeseci rodila muško dijete i odmah ga umorila. Na temelju pravovrske porotnika bila je rješena. — Druga rasprava vodena je protiv Nikole Vukorepa iz Planjana kod Drniša radi umorstva Jakova Vukorepa takoder iz Planjana. Osuđen je na tri godine tamnica.

Mjesno Savezno lovačko društvo održalo je svoju skupštinu prošle nedjelje u prostorijama Gradskega Muzeja, te će se isti nastaviti i dovršiti u nedjelju 22. maja.

Sjednica opć. vijeća. Kako doznameno, u subotu 21. t. mj. održat će se sjednica općinskog vijeća, na kojoj će se raspravljati o mnogim aktualnim pitanjima.

U Vice Ninić pok. Ive. Prošlih dana umro je u 61. g. živila naš prijatelj i pristaša Vice Ninić pok. Ive, težak iz Crnice. Bio je poštenjak, te dobre i vesele naravi. Prirednu mu lijep sprovod. Dok dobrovno našem sumišljeniku želimo vječni pokoj, braći mi i rodbini izrazujemo svoje iskreno saučešće!

Razbojnički Pupovac uapšen. Pred nekoliko dana uapšen je u Zadru zloglasni razbojnički Petar Pupovac iz Bišćana kod Obrovca. Poznato je, da je on sudjelovao u razbojničkom napadaju na poštanski auto na pruzi Obrovac-Gračac, a nedavno je osumnjičen radi dvije plijatke, koje bi bio počinio preobučen u žandarsku uniformu u društvu dragoga razbojnika Medića. On je pred dvije godine pobegao iz Lepoglave, a bio je osuđen na 9 godina tamnica. Nijeće ga vlasti preuzeći, te će se provesti istraga.

Gg Pasarić i Košutić u Šibeniku. Pred par dana horavili su u Šibeniku narodni poslanik g. J. Pasarić i član vodstva HSS dr S. Košutić. U prostorijama mjesne organizacije HSS održali su sastanak, na kojem je g. Pasarić govorio o političkim prilikama. Također su održali sastanak svojih pristaša u Preku.

Za umjerene tržne cijene. Na sreskom poglavarsku održana je anketa za ispitivanje umjereneosti cijena. Prisustvovali su delegati pojedinih općina u šibenskom srezu, članovi Društva za saobraćaj putnika i gospodari. Odlučeno je, da se održe umjerene cijene osobitim obzirom na strane turiste.

Izbor novog pravosl. episkopa. Koncem ovoga mjeseca pod predsjedništvom patrijarha Dimitrija održat će se u Srijemskim Karlovcima vanredni sastanak Arhijerejskog Sabora te će se na njemu izvršiti iz-

bor novog šibeničkog pravoslavnog episkopa. Ovom sastanku će prisustvovati i poglavica čehoslov. pravosl. crkve episkop g. Gorazd.

Novi komandant podoficirske škole. Kako smo većjavili, novim komandantom brodarske podoficirske škole ratne mornarice u Mandolini imenovan je kapetan g. Rossi Sabbatin. 8. t. mj. bila je svečana predaja, kojoj je sudjelovao komandant obalne komande kapetan bojno broda g. N. Stanković i svi oficiri.

Šubićevac. Povodom raznih štetnih počinjenih na Šubićevcu, općina je izdala slijedeći oglas: „Od duže vremena prave se štete na Šubićevcu. Ruše se namještaj, čupaju biljke i krše stabla. Općinskoj upravi prijavljeno je, da te štete nanašaju većinom daci raznih škola. Zato se upozoravaju daci, da će biti svaki onaj, koji bude zatečen pri bilo kojoj šteti, redarstveno kažnjeno bez obzira i na najveće posljedice. Da se spriječe eventualne štete, zabranjeno je dacično pohadanje Šubićevca prije 7 sati izjutra i poslije 7 naveče. Zabranjeno im je svako kretanje po šumi.“

Predstavljanje kandidata za predstojice izbore. Kako saznamjemo, mjesna organizacija HSS (radićevci) imala bi u nedjelju 15. t. mj. da održi sastanak, na kojem će se već odrediti kandidati za predstojice skupštinske izbore.

Općinska policija vodi strogi nadzor na Šubićevcu. Nekolicina njih, koji su bili zatečeni pri kvaru, osjetljivo su kažnjeni.

Druženje redovito zasjedanje potrotnoga suda kod Zemaljskog Suda počinje 30. t. mj. Predsjedništvo Višeg Zemaljskog Suda u Splitu odredilo je predsjedateljem dra Stjepana Spalatina, predsjedniku Zem. i upravitelju Okr. Suda, a predsjedateljima zamjenicima zem. sud. savj. Đ. Kneževića, Š. Valesa, I. Renđića-Miočevića, dra A. Buzolića, Š. Arnerija i E. Peručića.

Hrvatski Sokol. 8. t. mj. mjesni Hrvatski Sokol proslavio je savezni sokolski dan prigodom obilježnice mučenike smrti hrvatskih velikana Zrinskoga i Frankopana. Nakon sv. Mise u crkvi sv. Franje i zavjere novih članova povorka, predvođena „Šibenskom Glazbom“, prošla je gradom. Navečer je bila u Gradskom Kazalištu svečana akademija koja je prilično uspješna. Proslov o značenju dana i herojskim mučenicima održao je g. M. Mrđen.

U fond „Uboškoga Doma“ prirodnom vjećanju g. inž. Š. Ježine sa gdicom Milicom Mitrović doprinio je g. dr Julije Gazzari Din 50, na čemu Uprava najharnije blagodati.

Zadružnički ispit. Kod Višeg Ženskog Suda u Splitu gdica Dinka Milić s dobrim uspjehom položila je ispit voditelja zemljisnika.

Ispiti osposobljenja za osnovne škole. Kod mjesne Učiteljske Škole održani su ispići osposobljenja za osnovne škole od 2.-12. t. m. pod predsjedanjem oblasnog inspektora g. N. Stipčevića. Prikazali su se na ispite i proglašeni osposobljenima slijedeći kandidati(ce): Bakulić Slavko, Barbri Lucija, Brešić Nedjeljka, Dobrošić Dominka, Fabijanić Ante, Ivanišević Franika, Jerić Đuro, Lukas Marija, Lukas Vinka, Marian Katica, Martinis Nik, Mikulić Marija, Mladineo Siman, Pelaić-Vranjican Marija, Petrović Božena, Radonić-Jurinović Margarita, Rode Mihovil, Rosić Josip, Sladović Franjo, Stipić Dinko, Stipić-Coassiani Jelisa, Trebotić Franjo, Usmanini Juraj, Valjin Borislav, Vitaljić Kuzma i Vučić Perica.

Kiša. Iza nekoliko jako sparnih dana došla je lijepa kiša. Kiša je dosta dobro natopila, a od neprejene je koristi za usjeve. Iza kiše je jako zahladilo.

Naši pokojnici. Od 24. IV. — 14. V. t. g. umrli su u privatnom stanu: Lamberša Josip pk. Pavle (35 g.), Ana Zjacić (91 g.), Mosor Dinko Tomin (7 d.), Beader Petar pk. Andrije (92 g.) Zlatović Andrija pk. Paške (66 g.), Ninić Vice pk. Ivo (61 g.) i Bogdanović Katica Dunkina (6 m.); u bolnici: Čolović Božo spirin iz Kosova kod Krušnje (28 g.), Gojanović Katica pk. Jere iz Šibenika (21 g.), Vikarić Sime pk. Josipa iz Šibenika (47 g.), Tomasović Manda z. Dume iz Kistanja (40 g.), Čuković Đurđa nez. (1 d.), Jakovljević Stanka nez. (9 d.), Stojanović Nikola (80 g.), Torić-Jandrin Ivana ž. Simuna iz Biograda (33 g.), Vikić-Nikola Leopold pk. Grge iz Jesenice (20 g.) i Čupaković Milica Trivina iz Plavna (20 g.); jedno mrtvoredeno dijete Zjacića Mate. — P. u m.!

Darovi „Uboškom Domu“. Da počasti usponmu Jele Ilijadića: dr Julije Gazzari Din 10. Da počasti usponmu Šimec Talalov Trula: Obitelj Marka Stojčića Din 50; da Ante Matković Din 50; don Krsto Stotić i Marko Jakovljević po Din 20; Josip Gospodnetić Din 15; Andre Bianchi, Braca Tikulin, Božica ud. Berović, don Jerko Jurin, dr Kažimir Pasini i Dragutin Vidović po Din 10. Da počaste usponmu Vicka kan. Skarpe: Šime Morić i dr Josip Berović (sv. Ivan Želina) po Din 100; obitelj Marka Stojčića i Margarita ud. Skarpe po Din 50; obitelj Frane Unića Din 40; Šu-

puk-Ercig i drug Din 30; Delfino Dellin, Ivan Antić-Polić, Ivo Bulat, Slavomir Šinčić, Jere Matačić pk. Mate, Ivan Šupak pk. Stipe, Petar Antulov-Fantulin, obitelj Nike Pelicarić i Marko Jakovljević po Din 20; Aleksandar Šupuk i Josip Gospodnetić po Din 15; Braća Tikulin, Božica ud. Berović, don Jerko Jurin, dr Kažimir Pasini i Edgard Vidović po Din 10. Da počaste usponmu Janje ud. Jakovljević: Obitelj Marka Stojčića Din 50; Luka Šarić Din 30 i obitelj Vlade Kulješa Din 10. Da počaste usponmu Vale Crletka: Ivan Marović Din 20. Da počaste usponmu Vice Lukacica: Obitelj Nike Pelicarić Din 20. Da počaste usponmu Zora Jurina: Josip Jadronja Din 30. Da počaste usponmu Vice Sabotić: Aleksandar Šupuk Din 15. Da počaste usponmu Kate Letica: Šime Morić i Špira Milović po Din 50. Da počaste usponmu Mate Jankova: Stipe Bodul Din 10. — Svinja darovateljima Uprava našnjene zahtavljuje.

„ITO“ pasta za zube - najbolja!

Razne vesti.

Glavna skupština „Croatiae“, osiguravajuće zadruge u Zagrebu, za poslovnu godinu 1926., održana je dne 30. aprila o. g. te su prisutni brojni zadružari i pored jakog upisa vladajuće gospodarske krize mogu ustanoviti vanredan napredak zadruge u svim poslovnim granama. Tako je na čistim premijama ubrano Din 31,243,573.59, t. j. za Din 2,629.51.45 više negoli u pretprišloj godinu. U ime šteta isplaćeno je u god. 1926. Din 15,044.914.09. a od postanka zavoda Din 59.727.056.19. Imovina pak zadruge porasla je spram god. 1.25. za Din 12,729.371.91, t. j. na Din 62,202.003.24, tako, da priče u zaklade zadruge zajedno sa njenom osnovnom glavicom iznose sada Din 40.451.882.92. Ovako snažan razvoj i napredak ima se pripisati solidnosti zadružnoga poslovanja te povoljnim zadružnim uslovima osiguranja, koje su okolnosti među imenim znatno doprinijele povjerenju, što ga široki slojevi goje spram ovoga domaćeg zavoda.

Odgode hodočašća u Asiz i Rim. Uslijed sve napetijih odnosa naše Kraljevine i Italije prisiljeni smo odgoditi svibanjsku hodočašću u Asiz-Rim do jeseni. Budu li odnosaji naše države i Italije do početka srpnja opet normalni, to će se hodočašće povesti početkom rujna. Sve informacije daje — Odbor Hodočašća, Zagreb, Kapitol 9.

Namještenje trgovackih i obrtničkih pomoćnika. Na osnovi svojih društvenih pravila §. 3., točka h) pristupilo je Šrednje „Hrv. Radiće“ osnutku „Namjesnog odjeka za pomoćnicu trgovacke, obrtničke i industrijske struke“. Odsjek će posredovati u prvom pogledu samo za one

pomoćnike, koji se iskežu dobrom svjetodobžbama i preporukama, a prvenstvo uživaju bivši pitomci „Hrv. Radiće“. Na ovaj će način doći naši poslodavci do pouzdanih, poštenih i izabranih pomoćnika. Obavještenje, upute, tiskalice, dobiju se kod Hrv. Radiće Središnjice u Zagrebu, Šenolova 16.

Broj gradova u Jugoslaviji. U našoj kraljevini imamo: 3/2 općine od 5.001 do 10.000 stanovnika, 74 općine od 10.001 do 20.000 stanovnika i 17 općina od 20.001 do 50.000 stanovnika, 2 od 50.001 do 100.000 stanovnika, 3 od preko 100.000 stanovnika. Svaka 398 općina sa preko 5000 stanovnika.

Važno za sve automobiliste,

šofere i motocikliste

Velika prometna Autokarta Kraljevine SHS.

Mjerilo 1:600.000, razdjeljena u 9 sekcija. D 150.-

SADRŽAJ: Mreža puteva sa ozakonom klm. odstojanja između administrativnih centara, srezova, općina i malih mesta. - Usporni. - Opasna mjesta za automobilski saobraćaj. - Veza naših puteva sa graničnim susjednim državama. - Topografske visine u metrima.

DALJINAR - KNJIGA DIN 65.-

SADRŽAJ: Popis mesta, koja se nalaze na Autokarti. Znakovni opasnosti propisani međunarodnim konvencijama. - Profili neupotrebljivih puteva. - Odstojanja većih mesta od najbliže željezničke stанице. - Carinski postupak pri prelazu državne granice sa automobilom. i t. d. i t. d.

Naručite prima:

**HRVATSKA KKJIŽARA,
SPLIT, Hrvjeva ul. 6.**

Vlasnik, izdavatelj i odgovorni urednik: Ante Erga. — Tiskat Pučke Tiskare u Šibeniku — (Predstavnici: Jerolim i Vjeko-stav Matačić).

POKUĆSTVO

**ZA GOTOVU I NA OTPLATU
KOD TRGOVINE POKUĆSTVA
I TAPETARIJE**

**RIKARD DELFIN - ŠIBENIK
VELIKI IZBOR DJEĆJIH KOLICA**

Izašao je specijalni
BOGATO ILUSTROVANI
radio cijenik.

Zatražite ga još danas!
I sa malo novaca možete si nabaviti dobar radio aparat.

Odio za radio telefoniju
Kastner i Oehler, Zagreb, Ilica 4.

**Veća kemička tvornica u
Sloveniji traži**

lokalne zastupnike

Ponude na Publicitas d. d.,
Zagreb, Gundulićeva 11, pod
„Za-11. 548.“

Šoferska škola

izobrazuje kandidate praktički i teoretički za samostalne vozare (šofere). Dame, gospoda primaju se dnevno. Poduka temeljita, uspjeh siguran. Zahtijevajte prospkete. Auto-Skola, Zagreb, Kaptol 15. Telefon: 11-95.

Vodeća svjetska marka

original francuska

**ECLAIR — VERMOREL
PERONOSPORA PRSKALICE**

General, zastupstvo i stavarstvo za cijelu Kraljevinu SHS

Bogato snabdjeveno skladiste svim sastavnim dijelovima.

BARZEL

Subotica.

trgovina govorom prometno d. d.

Na velikoj — — — — — Na maloj

Zadružna Gospodarska Banka d. d. u Ljubljani

Podružnica Šibenik.

VLASTITA ZGRADA — — —
UL. KRALJA TOMISLAVA 108

Podružnice: CELJE, DJAKOVO, MARIBOR, NOVI SAD, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT.

Ispostava: BLEĐ.

Dionička glavnica i pričuva preko Din. 16.000.000.

Ulošci nad Din. 250.000.000 — — — — — Ovlašteni prodavaoc srećaka državne lutrije.

PRIMA ULOŠKE NA KNJIŽICE, TE IH UKAMAĆUJE NAJPOVOLJNIJE.
OPREMA SVE BANKOVNE I BURZOVNE POSLOVE POVOLJNO, TOČNO I BRZO.